

Svenskåt

Tj-ljudet

Namn: Klass:

Upphovsrätten till materialet tillhör Skolplus AB och respektive upphovsman. Materialet kan användas i den egna interna verksamheten under förutsättning att man har en licens för Skolplus. Se vår webbsida skolplus.se för mer info. Materialet får ej spridas vidare på till exempel internet.

Av Jonny Lindén och Skolplus AB

Tj-ljudet stavas oftast med tj eller k.

Före hård vokal stavas tj-ljudet oftast med **tj**:

tjata
tjuv

Hårda vokaler: a o u å

Före mjuk vokal stavas tj-ljudet oftast med **k**:

kind
kök

Mjuka vokaler: e i y ä ö

Bilderna visar ord som innehåller tj-ljudet.
Fundera på om det stavas med tj eller k.
Skriv sedan vad bilderna föreställer.

20

Ordfläta och hitta orden

Lös ordflätan.

Alla orden innehåller tj-ljudet.

MÅSTE MAN HA FÖR
ATT FÅ KÖRA BIL

UPPREPA SAMMA SAK
MÅNGA GÅNGER

22 U

R

M

HUSVÄNING
UNDER MARKEN

LÅTER MED
HÖGT LJUD

E

C

U

Vilket ord bildas lodrätt i de markerade rutorna? Svar:
(Ledtrådar: mat, rund)

Tj-ljudet låter som i början av ordet tjugo.

Ta kycklingen i mål genom att bara gå på de ord som innehåller tj-ljudet. Färglägg rutorna du passerar.

START

tjata kärlek skev

kyss köll iskall

dator sju cykla

skepp citat kela stor

buss tulpan tjattra frysa sjal

zon tjura frusen skela

solsken stad skör käpp

visa tjock kyla MÅL

tävla känna missa

Ibland gäller inte regeln om mjuk och hård vokal. Då får man istället lära sig hur varje ord stavas. Dessutom finns det ord där tj-ljudet stavas på ett annat sätt än med tj eller k.

Exempel på undantag från regeln om hård och mjuk vokal:

tjej tjäle tjäder tjänst tjöt

Exempel på Tj-ljud som inte stavas med tj eller k:

Stavas med **kj**: **kjol**, **Kjell**

Stavas med **ch**: **chips**, **chili**, **Chile**

Här hittar du ord med tj-ljudet, men det finns inga mellanrum mellan orden. Dra streck mellan orden. Skriv dem på raderna och lägg på minnet hur de stavas.

k jolketchuptjäderkemikyszbekymmerförtjust
checklistaförkyldgatukökTjeckienkirurgkilometer

.....

.....

.....

Hur stavas ordet?

Tj-ljudet

Ringa in de ord som är rättstavade.

ketjup
ketkjup
ketchup

kjol
tjol
chol

gatutjök
gatukök
gatukjök

1000 m

sjilometer
kilometer
tjilometer

chäder
käder
tjäder

Tjeckien
Checkien
Keckien

stjärna
kärna
tjärna

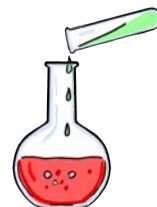
chips
schips
tjips

skock
kjock
tjock

tjecklista
checklista
sjecklista

chemi
tjemi
kemi

kär
tjär
schär

Saknade tj-ljud

Orden har tappat bort sina tj-ljud.
Skriv de saknade tj-ljuden med rätt
stavning. Rita en passande bild till
varje ord.

tj k ch kj

I rutan till höger ser du de olika
sätten att skriva tj-ljudet.

..... ilipeppar

be.....ymrad

för.....yld

.....irurg

.....uv.....ika

.....oltyg

Läs texten. Ringa in alla ord som innehåller tj-ljudet.
Skriv sedan orden på de tomma raderna. Det finns
12 ord med tj-ljudet. Du får hjälp med det första ordet.

– **Tjata** inte på mig! utbrast Anna till pappa. Jag ska göra kemiläxan snart. Men jag måste bara chatta klart med Millan först.

– Kan inte ni tjejer göra läxan tillsammans? Millan kan komma hit, eller om du vill kan jag köra dig dit.

– Bra idé! Jag frågar henne direkt.

Efter några ögonblick log Anna mot pappa:

– Vi bestämde att jag åker till henne.

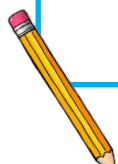
Men då får du göra mig en tjänst och ta vägen förbi affären. Jag ska köpa chips.

Man måste ju ha något roligt när man gör något så trist som att plugga.

–Inga bekymmer! svarade pappa. Jag gör allt för att min förtjusande dotter inte ska bli tjurig.

–Du är bäst! tjöt Anna lyckligt.

tjata

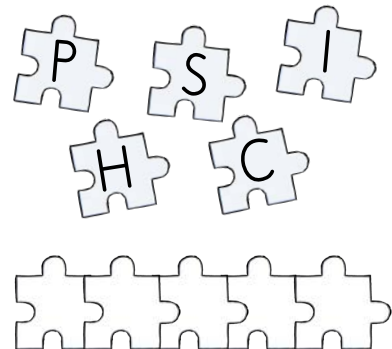
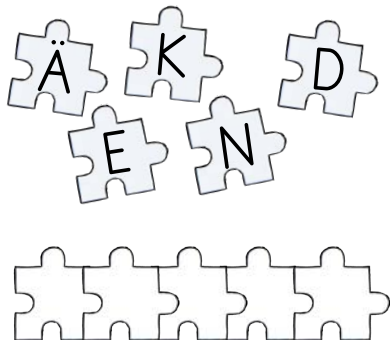
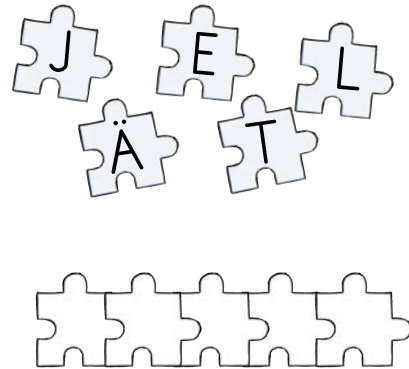
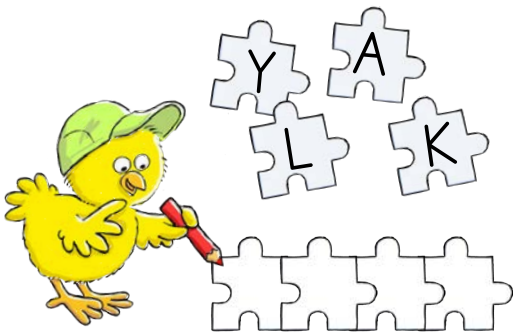
.....

.....

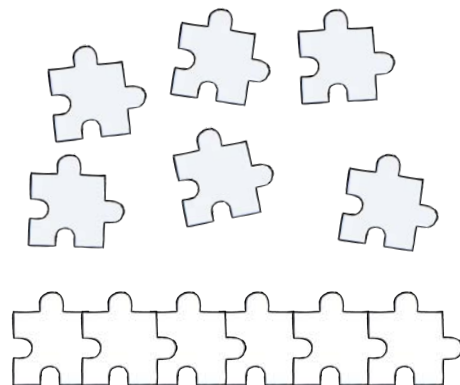
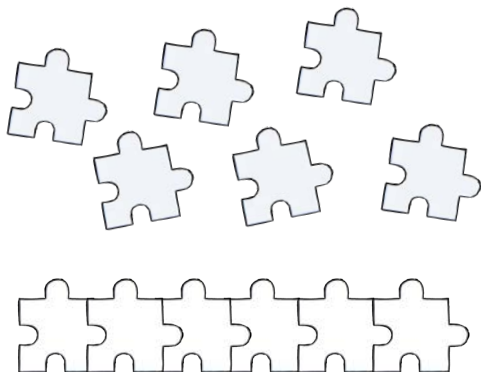
.....

.....

Sätt ihop pusselbitarna i rätt ordning så att de bildar ord. Alla ord innehåller tj-ljudet.

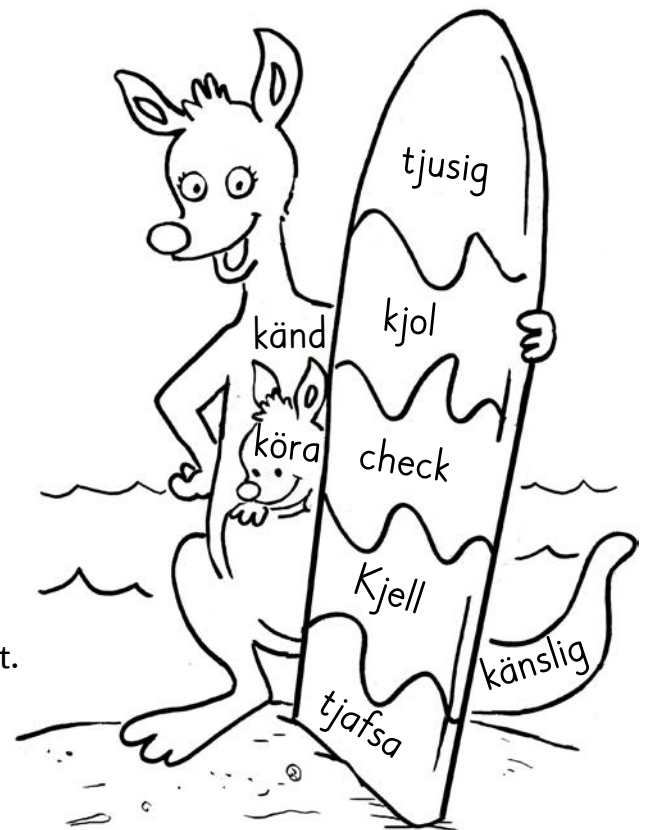
Skriv egna ord med tj-ljud i pusselbitarna.
Låt någon försöka sätta ihop orden.

Knep och knåp

Färglägg bilden med de rätta färgerna.
Lägg på minnet hur orden stavas.

tj = gul
k = brun
kj = röd
ch = blå

Vad heter djuret som håller i surfbrädan?
Kan du stava till det? Det börjar med tj-ljudet.

Djuret heter

Kan du läsa den här ramsan utan att staka dig?

Tjugotvå tjugiga kejsare från Kina
chattade i tjugo timmar med ett
tjog kända tjuriga kirurger från Chile.

Ett tjog = 20

Hitta på en egen lång mening/ramsa med många tj-ljud.

.....

.....

.....

De hårda vokalerna är:

De mjuka vokalerna är:

Tj-ljudet stavas oftast
med före hård vokal.

Tj-ljudet stavas oftast
med före mjuk vokal.

Skriv tj-ljudet på rätt sätt på de tomma raderna.

be ymrad

..... ur

..... ejsare

för yld

..... ol

..... ecklista

Läs texten. Ringa in alla ord som innehåller tj-ljudet (även namn).
Det finns 9 ord att ringa in. Tj-ljudet låter som i ordet tjugo.

- Stäng kylskåpet Charlie! förmanade mamma.
- Men jag är ju hungrig. Jag tänkte ta lite av den grillade kycklingen från igår.
- Vi ska äta middag strax. Man ska inte gå och småäta hela tiden. Det blir din favoriträtt ... köttbullar och potatismos. Du kan hjälpa till med att duka köksbordet nu.
- Jag vet det där med småätandet, för det tjarar du om varje dag, skrattade han.
- Okej, jag ska duka bordet.
- Tack!
- Men då måste jag få lov att äta tjugo köttbullar med massor av ketchup!

